

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJA LUCI
Broj: 11 0 U 037289 24 U
Dana, 13.12.2024. godine

Okružni sud u Banjaluci po sudiji pojedincu Miri Došenović, uz učešće zapisničara Marije Uletilović, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, Krfska broj 64e, Banjaluka, zastupanog po zakonskom zastupniku (predsjednik Upravnog odbora) Srđanu Blagovčaninu iz Banjaluke (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj: 06.01/059-761-2/24 od 21.08.2024. godine, Republike Srpske, Ministarstva finansija Republike Srpske, Trg Republike Srpske 1 (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu pristupa informacijama, dana 13.12.2024. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Tuženi se obavezuje da tužiocu na ime troškova upravnog spora isplati iznos od 200,00 KM, u roku od 30 dana računajući od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Osporenim aktom, koji je formulisan kao „odgovor na dopis tužioca broj: 24-FOI-133, se tužilac obavještava o dostavljenim informacijama, pobrojanim u tačkama 1., 2. i 3. ovog akta. U ovom aktu tuženi obavještava tužioca da je dostavio odgovor na sva pitanja i da ga u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama upućuje da je za podnošenje eventualne žalbe nadležna institucija Ombudsmena iz Banjaluke.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac osporava pravilnost i zakonitost prethodnog akta zbog razloga (kako prizlazi iz sadržaja) propisanih članom 10. tačke 2. i 4. Zakona o upravnim sporovima. Navodi da je dana 19.04.2024. godine, tuženom uputio zahtjev za pristup informacijama i tražio da mu se odobri pristup informacijama o izdvajanjima za bruto plate i naknade za 2022. i 2023. godinu, informacijama o zaposlenicima sa kojima je tuženi zaključio ugovor o radu tokom 2022. i 2023. godine, te kopije ugovora o djelu koje je tuženi zaključivao tokom 2021., 2022., i 2023. godine, po kom zahtjevu tuženi nije postupio, zbog čega je on podnio žalbu zbog ćutanja administracije. Postupajući po zahtjevu za pristup informacijama i žalbi zbog ćutanja administracije, tuženi da je elektronskim putem dostavio dopis od 12.07.2024. godine, bez potpisa službenog lica i pečata institucije, kojim dopisom je odbijen pristup informacijama o izdvajanjima za bruto plate i naknade, kao i pristup informacijama o zaposlenicima sa kojima je tuženi zaključivao ugovor o radu tokom 2022. i 2023. godine, te kopije ugovora o djelu koje je tuženi zaključivao tokom 2021., 2022., i 2023. godine. Tužilac da je protiv ovog dopisa namjeravao da izjavi žalbu, ali s obzirom da je isti bio formalno manjkav, jer nije sadržavao ni potpis ni pečat, on da je od tuženog zatražio da mu odluku po zahtjevu dostavi u formi koju predviđa član 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS i član 198. Zakona o opštem upravnom postupku.

Postupajući po ovom zahtjevu tužioca, tuženi da je donio dopis dana 31.07.2024. godine, u kojem je naveo da je u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama, putem elektronske pošte dana 12.07.2024. godine dostavio dopisa tužiocu sa odgovorom na sva pitanja istog, koji dopis je tužilac zaprimio, uz koji dopis je dostavljen i dopis od 12.07.2024. godine, sa potpisom i pečatom. Ističe da je u obrazloženju dopisa od 12.07.2024. godine navedeno da je „Informacija o ukupnim izdvajanjima za bruto plate i naknade javna i dostupna u izvještajima o izvršenju budžeta, koji su objavljeni na portalu Vlade Republike Srpske i portalu Narodne skupštine Republike Srpske, da je Ministarstvo finansija Republike Srpske zaključilo ugovor o radu u 2022. godini sa ukupno tri lica, od kojih dva sa visokom stručnom spremom, a jedno sa srednjom stručnom spremom, dok je u toku 2023. godine ugovor o radu zaključen sa četiri lica i to tri lica sa visokom stručnom spremom i jednim licem sa srednjom stručnom spremom, da tuženi ne može dostaviti lične podatke zaposlenih imajući u vidu Zakon o zaštiti ličnih podataka, te da se plate zaposlenih obračunavaju u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave RS. Tužilac da je dana 08.08.2024. izjavio žalbu na odluku tuženog i isticao da u pobijanoj odluci nije potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rješenje stvari i da su pogrešno primjenjene odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama RS. Isticao je kršenje odredbe člana 14. stav 1. ovog zakona, te da pobijana odluka nije u skladu sa članom 14. stav 3. Zakona, da su u postupku primjenjivane odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH na uštrb Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, te da je pristup informacijama odbijen, a da organ uopšte nije sproveo test javnog interesa na način kako to predviđa član 9. stav 2. Zakona. Postupajući po navedenoj žalbi, tuženi da je dostavio odluku nazvanu „Odgovor“ od 21.08.2024. godine, koju tužilac pobija ovom tužbom, a iz čega proizilazi da je žalba odbijena. U obrazloženju pobijane odluke tuženi da se poziva na odredbe Zakona o radu RS i ističe da ne može da dostavi tražene informacije jer pojedinačne isplate plata, naknada i drugih primanja nisu javne, te takođe ističe da lične podatke ime i prezime radnika nije u mogućnosti dati jer u konkretnom slučaju nije dokazan javni interes. Navodi da smatra da je u pobijanoj odluci pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i da se nije vodilo računa o pravilima postupka, te da je pogrešno primjenjen materijalni propis, kao i da mu je pobijanom Odlukom povrijeđeno pravo na pristup informacijama koje je garantovano Ustavom Bosne i Hercegovine i članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Navodi i to da su u pobijanoj odluci prekršene odredbe Zakona o opštem upravnom postupku RS jer u obrazloženju drugostepene odluke nisu ocijenjeni svi navodi žalbe, na koje žalbene navode ponovo ukazuje. Ističe da je tuženi prekršio i član 14. stav 1. i 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama, jer u odluci nisu razmotrena sva materijalna pitanja koja su važna za donošenje rješenja, niti je uzeo u obzir faktor javnog interesa, da je prvostepeni organ odbio pristup informaciji, a da nije sproveo test javnog interesa u skladu sa članom 9. navedenog zakona, a da je drugostepeni organ obavezan da u obrazloženju rješenja ocijeni sve žalbene navode, a ne samo pojedine. Tuženi da je potpuno propustio da ocijeni pravilnost primjene člana 14. stav 3. od strane prvostepenog organa, a što se ogleda u tome da je organ u dopisu kojim odbija pristup informacijama (u cijelosti ili djelimično) obavezan navesti zakonski osnov za status izuzeća informacije, u smislu ovog zakona, uključujući sva materijalna pitanja važna za donošenje rješenja, te uzimajući u obzir faktor javnog interesa. U prvostepenom rješenju Ministarstva da nisu razmotrena sva materijala pitanja koja su značajna za donošenje odluke (član 14. stav 3.), niti je nakon prijema zahtjeva za pristup informaciji prvostepeni organ poduzeo sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmotri sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva, u smislu člana 14. stav 1. Zakona. Nadalje, ukazuje da ni prvostepeni organ, ni tuženi nisu razmatrali okolnosti da podnosilac zahtjeva u saradnji sa organizacijom Vaša prava Bosne i Hercegovine realizuje projekat „Access for all

-Jačanje pristupa informacijama za učešće građana“, čiji je cilj promovisanje i jačanje prava na pristup informacijama i unapređenje pristupa informacijama od javnog značaja, te nije razmotrena ni okolnost da se navedene organizacije zalažu za promociju transparentnosti, efikasnosti i vladavinu prava. Ističe da prvostepeni organ postupajući po zahtjevu za pristup informacijama nije ispoštovao pravila posebnog upravnog postupka, koja su propisana odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, na šta je tužilac ukazivao u žalbi, ali da tuženi uopšte nije utvrdio sve procesne nedostatke prvostepene odluke. Ukazuje da se poseban upravni postupak pristupa informacijama uređuje odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, koji je lex specialis i čije odredbe imaju primat u odnosu na odredbe drugih propisa. Navodi da tuženi, ni prvostepeni organ nisu sproveli postupak u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, iako je ovaj zakon lex specialis i jedini mjerodavan da se primjeni na poseban upravni postupak-postupak iniciran podnošenjem zahtjeva za pristup informacijama, pozivajući se na odredbu člana 4. ovog zakona. Nadalje, ističe da tuženi i njegov prvostepeni organ nisu primjenili član 8. Zakona, koji predviđa da nadležni javni organ utvrđuje izuzetak od saopštavanja tražene informacije, ako osnovano utvrdi da informacija uključuje lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, postavljajući pitanje zašto tuženi u konkretnom slučaju nije primjenio član 10. Zakona, nego je u potpunosti odbio dostavu informacija. Nadalje, se poziva na mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH od 25.12.2013. godine, u kojem je zauzet stav da su „Zaposleni u javnom organu korisnici budžetskih sredstava, te stoga ne mogu uživati zaštitu na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka u onoj mjeri u kojoj se ta zaštita Zakonom obezbjeđuje fizičkom licu u privatnom sektoru ili nekim drugim „običnim“ životnim situacijama“. Osim navedenog, pojašnjava da podaci o primanjima zaposlenih u javnom organu ukazuju na način trošenja budžetskih sredstava, što preventivno može djelovati na nezakonite radnje ili korupciju tog javnog organa, pa da se stoga nesumnjivo može reći da je objavljivanje ovakve informacije u javnom interesu, a što opet upućuje na zaključak da se podaci o platama zaposlenih u javnim organima Federacije Bosne i Hercegovine i kantona trebaju učiniti javnim, što podrazumijeva neto i bruto platu i odnosi se i na sva druga primanja koji se isplaćuju iz budžeta, kao što su različite naknade, nagrade i slično. Ističe da tuženi nije pravilno utvrdio činjenično stanje zbog čega je dio zahtjeva koji se odnosi na pristup informacijama o imenima i prezimenima zaposlenih u Ministarstvu tokom 2022. i 2023. godine i zaključenim ugovorima o djelu, pogrešno okvalifikovao kao zahtjev za pristup ličnim informacijama, te u postupku primjenjivao odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH na uštrb Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, postavljajući upitnim zašto postupajući organ nije u konkretnom slučaju primjenio član 10. Zakona, nego je u potpunosti odbio dostavu informacija. Smatra da mu je osporenim rješenjem povrijeđeno pravo na pristup informacijama koje je sadržano u članu II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i u članu 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, pozivajući se predmet Evropskog suda za ljudska prava broj: 18030/11 Mađarski helsinški komitet protiv Mađarske od 08.11.2016. godine, u kojem je kao ključno pitanje razmatrano da li se član 10. Evropske konvencije može tumačiti tako da garantuje nevladinim organizacijama pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javne vlasti, te da je Evropski sud zauzeo stav da „Zbog dužnosti i odgovornosti svojstvenih ostvarivanju slobode izražavanja, novinari podliježu zaštiti koju pruža član 10., u vezi sa izvještavanjem o pitanjima od javnog interesa, pod uslovom da djeluju u dobroj vjeri kako bi pružili tačne i pouzdane informacije, u skladu sa novinarskom etikom“. U navedenom kontekstu ukazuje na kriterije koje sud mora uzeti u obzir kod ocjene da li se tuženi organ umiješao u tužiočevo pravo na slobodu izražavanja, odnosno pravo na pristup informacijama, kao dio tog prava, a ti kriteriji su: svrha zahtjeva za pristup informacijama, priroda informacije koja se traži, uloga podnosioca zahtjeva i postojanje i dostupnost traženih informacija. Iz svega navedenog da proizlazi da su u pobijanoj odluci

grubo povrijeđene odredbe Zakona opštem upravnom postupku i to načelo zakonitosti. Cijeneći sve navedene razloga predlaže da se tužba uvaži, osporeni akt (odluka tuženog od 21.08.2024. godine) poništi i naloži tuženom da mu omogući slobodan pristup traženim informacijama u cijelosti, na način da mu se informacije dostave na istaknutu poštansku adresu, kao i da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora koji se odnose na takse na tužbu i presudu.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu u kojem osporava navode tužbe u cijelosti. Iznosi slijed postupka pred organom uprave, navodi dopise koje je tužilac podnosio kod tuženog, u smislu traženja određenih informacija, ističući da je zahtjevu tužioca udovoljeno i da su mu dostavljene informacije koje je on tražio, pobrajajući u odgovoru na tužbu koje sve informacije su dostavljene tužiocu. Istovremeno navodi da je u osporenom aktu od 21.08.2024. godine poučio tužioca da je dostavio odgovor na sva pitanja, te da je u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama uputio tužioca da je za podnošenje eventualne žalbe nadležna institucija Ombudsmena, ali da žalba tužioca nadležnoj instituciji nije nikad dostavljena tuženom, niti tužilac u tužbi navodi da je izjavljivao istu. Predlaže da se tužba odbije u cijelosti kao neosnovana, kao i zahtjev istog za naknadu troškova upravnog spora.

Ispitujući zakonitost osporenog upravnog akta u skladu sa odredbom iz člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), a nakon što je razmotrio spise predmeta ove upravne stvari i odgovor na tužbu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je tužilac dana 19.04.2024. godine tuženom podnio zahtjev za pristup informacijama, pozivajući se na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama, tražeći da mu se dostave sljedeće informacije: informacija o ukupnim izdvajanjima za bruto plate i naknade za 2022. i 2023. godinu; informacija o zaposlenicima sa kojima je tuženi zaključio ugovor o radu tokom 2022. i 2023. godine (ime i prezime zaposlenika, radno mjesto, stepen školske spreme i informacije o pripadajućoj osnovnoj plati), te kopije ugovora o djelu koje je tuženi zaključio tokom 2021, 2022 i 2023. godine (iz ugovora da treba biti vidljivo ime i prezime angažovanog lica i iznos naknade, dok se lični podaci mogu anonimizirati).

Dana 09.07.2024. godine tužilac je tuženom podnio žalbu zbog ćutanja uprave, pozivajući se na dopis od 19.04.2024. godine, kojim je traženo dostavljanje određenih informacija, po kojem zahtjevu nije donijet odgovarajući upravni akt, zaključujući da se radi o ćutanju uprave.

Tuženi je dana 12.07.2024. godine, dostavio tužiocu odgovor na postavljena pitanja, navodeći u odgovoru da informacija o ukupnim izdvajanjima za bruto plate i naknade za 2022. i 2023. godinu svih budžetskih korisnika je javna i dostupna u izvještajima o izvršenju budžeta koji su objavljeni na portalu Vlade Republike Srpske i portalu Skupštine Republike Srpske. Nadalje, je odgovoreno da je tuženi zaključio ugovor o radu u 2022. godine sa ukupno tri lica, od kojih dva sa visokom stručnom spremom, a jedno sa srednjom stručnom spremom, dok je u toku 2023. godine ugovor o radu zaključen sa četiri lica i to tri lica sa visokom stručnom spremom i jedno lice sa srednjom stručnom spremom, s tim da lične podatke zaposlenih ne može dostaviti imajući u vidu Zakon o zaštiti ličnih podataka. Plate zaposlenih da se obračunavaju u skladu sa Zakonom o plata zaposlenih u upravi Republike Srpske, te da tuženi tokom 2021. 2022. i 2023. godine nije imao zaključenih ugovora o djelu.

Dopisom od 26.07.2024. godine, a vezano za prethodni odgovor tuženog od 12.07.2024. godine, tužilac je od tuženog tražio da odluku o zahtjevu istog dostavi u formi koju predviđa član 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama i član 198. Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske, navodeći sadržaj ovih zakonskih odredbi, obzirom da odgovor tuženog od 12.07.2024. godine ne sadrži potpis službenog lica, niti pečat tuženog.

Postupajući po prethodnom zahtjevu, tuženi je dana 31.07.2024. godine dostavio tužiocu odgovor u kojem je istakao da je u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama, putem elektronske pošte dana 12.07.2024. godine dostavio tužiocu dopis sa odgovorom na sva postavljena pitanja, a u prilogu je dostavljana i fotokopija odgovora od 12.07.2024. godine.

Tužilac je izjašnjavajući se na prethodni odgovor tuženog od 31.07.2024. godine, u dopisu od 07.08.2024. godine, ukazao tuženom da on nije postavljao nikakva pitanja, već da je uputio zahtjev za pristup informacijama, kojim je iniciran poseban upravni postupak pristupa informacijama, tako da se ne radi o novinarskom upitu ili svakodnevnoj korespondenciji, već da se radi o posebnom upravnom postupku koji je regulisan Zakonom o slobodi pristupa informacijama i Zakonom o opštem upravnom postupku Republike Srpske. Ukazano je i na dijelove koje treba da sadrži odluka organa (uvod, dispozitiv, obrazloženje, uputstvo o pravnom sredstvu, potpis službenog lica i pečat organa), sve shodno odredbi člana 198. Zakona o opštem upravnom postupku, a da je tužiocu dostavljena manjkava odluka u formalnom smislu, elektronskim putem umjesto preporučenom pošiljkom, ukazujući na nedostatak profesionalnosti u postupanju tuženog.

Tužilac je dana 08.08.2024. godine, izjavio žalbu na odluku Ministarstva finansija od 12.07.2024. godine, detaljno obrazlažući žalbene razloge, povodom koje odluke je tuženi tužiocu dana 21.08.2024. godine dostavio podnesak formulisan kao „odgovor na dopis tužioca (žalba) broj: 24-FOI-133, kojim obavještava tužioca da mu je dostavio odgovor na sva postavljena pitanja, odnosno da mu je dostavio sve tražene informacije, koji odgovor tužilac osporava tužbom (osporeni akt).

Osporeni akt nije pravilan, ni zakonit.

Odredbom člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), je propisano da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom zakonu.

Članom 5. stav 1. ovog zakona je propisano da se izuzetak od objavljivanja tražene informacije utvrđuje samo u slučajevima kada nadležni javni organ: (a) utvrdi izuzetak u smislu članova 6., 7. ili 8., za cijelu informaciju ili dio informacije, i (b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Članom 6. istog zakona je propisano da nadležni javni organ može da utvrdi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija u Republici Srpskoj: (a) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne bezbjednosti; (b) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala i (v) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Članom 7. navedenog zakona je propisano da kada nadležni javni organ opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ će dopisom, po hitnom postupku, obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. Dopisom se treća strana informiše o neposrednom objavljivanju informacija, osim ako treća strana, u roku od 15 dana od prijema ovog dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proistekla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora, nadležni javni organ će utvrditi izuzetak.

Članom 8. ZOSPI je propisano da će nadležni javni organ utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese koje se odnose na privatnost trećeg lica.

Članom 9. stav (1) ovog zakona je propisano da će nadležni javni organ objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak, ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proistići iz toga. Prema stavu (2) ovog člana u donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ će razmotriti okolnosti kao što su (ali nisu ograničene na), svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korišćenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili bezbjednost pojedinca, javnosti ili okoline. Shodno stavu (3) ovog člana, ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koju je nadležni javni organ utvrdio kao izuzetak u smislu člana 7. ili 8., u javnom interesu, nadležni javni organ će dopisom obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka od 15 dana od dana prijema ovog dopisa. Treća strana će takođe biti dopisom obaviještena o pravu žalbe, nadležnom organu kome se žalba podnosi, uz neophodne informacije u vezi sa obraćanjem takvom organu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća strana će takođe dopisom biti obaviještena o pravu obraćanja Ombudsmenu Republike Srpske, a ovaj dopis će sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovoj kancelariji.

Nadalje, članom 10. istog zakona je propisano da ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

Postupanje nadležnog javnog organa po prijemu zahtjeva je propisano odredbom člana 14. ZOSPI, na način da prema stavu (1) ovog člana po prijemu zahtjeva za pristup informaciji, nadležni javni organ preduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva, dok prema stavu (2) ovog člana ako se odobri pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopisom se: a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa, i b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, procjenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležan javni organ; i/ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno u smislu člana 16. ovog zakona. Ako se odbije pristup informacijama, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ, shodno stavu (3) ovog člana dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva, koji dopis treba da sadrži: zakonski osnov za status izuzeća informacije, uz navode članova ovog zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa i obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja žalbe određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe, kao i troškove podnošenja žalbe. Ovaj dopis upućuje podnosioca zahtjeva na pravo da se obrati Ombudsmenu Republike Srpske i sadrži nepohodne podatke za kontakte sa ovom kancelarijom.

U konkretnom slučaju tužba tužioca osnovano ukazuje da je tuženi prilikom odlučivanja o zahtjeva istog za pristup informacijama, postupao suprotno prethodnim zakonskim odredbama. Ovo nezakonito postupanje se ogleda u činjenici da je tuženi u dopisu formulisanom kao „odgovor“ od 12.07.2024. godine, kako to navodi u istom, odgovorio na postavljena pitanja i pored činjenice što tužilac nije ni postavljao nikakva pitanja, već je tražio pristup informacijama, u skladu sa relevantnim odredbama ZOSPI. U ovom dopisu tuženi

tužiocu nije dostavio tražene informacije, osim što je naveo djelimične podatke vezano za ugovore o radu koje je zaključio u 2022. i 2023. godini, navodeći broj lica sa kojima je ugovor zaključen i njihovu stručnu spremu, te je naveo da u toku 2021., 2022. i 2023. godine, nije imao zaključenih ugovora o djelu.

Dakle, ovim odgovorom, odnosno dopisom u formi odgovora tuženi je u neznatnom dijelu odgovorio na zahtjev tužioca za dostavu informacija, ali nije u skladu sa odredbom člana 5. ZOSPI utvrdio izuzetak od objavljivanja ostalih traženih informacija, izuzetak kod zaštite privatnosti, te izvršio eventualno razdvajanje informacija na dijelove, kako to propisuje član 10. ovog zakona, niti je shodno članu 14. zakona u dopisu formulisanom kao odgovor od 12.07.2024. godine, naveo zakonski osnov za status izuzeća informacije, članove zakona na koje se poziva, materijalna pitanja koja su važna za odluku, uključujući i uzimajući u obzir faktore javnog interesa, niti je obavijestio tužioca o pravu podnošenja žalbe određenom organu, kako je to propisano odredbom člana 14. stav 3. ZOSPI.

O svim navedenim propustima i nepravilnostima kod odlučivanja o zahtjevu tužioca za pristup informacijama u podnesku od 12.07.2024. godine, tuženi i pored žalbenih navoda koji su ukazivali na propuste i nepravilnosti nije obratio pažnju, niti je iste sankcionisao, već je nakon izjavljivanja žalbe od strane tužioca donio osporeni akt u kojem je dostavio tužiocu dio traženih informacija, ali opet kao i u slučaju odgovora od 12.07.2024. godine, nije ispoštovao odredbe člana 5., 9., 10. i 14. ZOSPI, tako da su osporeni akt i odluka o zahtjevu za pristup informacijama od 12.07.2024. godine, donijeti uz povredu ovih odredbi navedenog zakona, na šta tužba tužioca osnovano ukazuje.

Kod činjenice da je tužilac u zahtjevu za pristup informacijama od 19.04.2024. godine od tuženog tražio da mu se dostave decidno pobrojane informacije, a tuženi u dopisu od 12.07.2024. godine, pa ni u osporenom aktu od 21.08.2024. godine, nije postupio po zahtjevu tužioca, u skladu sa relevantnim odredbama ZOSPI i nije obrazložio zašto nije dostavio sve informacije, da li je utvrdio izuzetak kod traženih informacija, kako i iz kojih razloga, da li je vršio ispitivanje javnog interesa i da li je izvršio razdvajanje informacija na dijelove, te kod činjenice da je dostavio samo dio traženih informacija, što znači da je zahtjev tužioca za preostali dio traženih informacija odbio, a nije naveo zakonski osnov za status izuzeća informacije, niti članove ZOSPI na koje se poziva i materijalna pitanja koja su važna za odluku, uključujući i faktor javnog interesa, to je osporeni akt donijet uz povredu relevantnih odredbi ZOSPI (član 5., 6., 9., 10. i 14. stav 3.) na šta tužba osnovano ukazuje, zbog čega je nepravilan i nezakonit.

S obzirom na navedeno, imajući u vidu da sud, u smislu člana 29. stav 1. ZUS zakonitost osporenog akta ispituje na podlozi činjenica utvrđenih u upravnom postupku, proizlazi da su u postupku donošenja osporenog akta ostvareni razlozi iz člana 10. tačke 2. i 4. ZUS za poništavanje ovog akta, zbog čega se tužba tužioca ukazuje osnovanom, pa je s toga istu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti na osnovu ovlašćenja iz člana 31. stav 1. i 2. ovog zakona.

U smislu člana 50. ZUS tuženi je u obavezi da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude donese novi akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Tužilac je zahtijevao naknadu troškova upravnog spora koji se odnose na taksu na tužbu i presudu. Imajući u vidu da je isti uspio u ovom upravnom sporu, to mu shodno odredbama člana 49. i 49a. ZUS, pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora u traženom iznosu od 200,00 KM, a u visini sudske takse na tužbu i presudu, koji su mu i dosuđeni ovom presudom.

Zapisničar
Marija Uletilović

Sudija
Mira Došenović